

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Beeskerek,

Zápolya-utca 1-ös szám.

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felzárkálások intézendők.

Telefon szám 21.

TORONTÁI

POLITIKAI NAPILAP.

Felolós szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre ----- 12 ft.
Félévre ----- 6 .
Negyedévre ----- 3 .
Egy óra ----- 1 .
— Egyes szám ára 4 kr. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetés
irodáknban.

Megjelenik mindennap

vasár- és ünneppapok kivételével.

Nagybeeskerek, 1896.

XXV. évfolyam, 150. szám.

Csütörtök, július 2.

Nikita Belgrádban.

Nagybeeskerek, július 2.

A mit rövid idővel ezelőtt még lehetlenségnek tartottak, ténynyé vált. Obrenovics Sándor király átöleli Nikita montenegrói fejedelmet, a trónkövetelő Karagyorgyevics apósát, azét a Karagyorgyevicsét, kivel a szerb királyi család ellenségei titokban paktáltak, nyilvánosan fenyegettek. Nem oly rég volt, hogy Szerbia déli vidékein fegyveres erővel kellett szétkergetni a trónkövetelő Karagyorgyevics híveit és kiáltványának terjesztőit s megtöltötték velük valamennyi kertület tömlőzeit. Alig intézték el a fel-ségsértési pereket és a perverzus irány képviselői máris egymás karjában pihennek s közösen álmodnak egy szép álmot a leendő Nagy Szerbiáról, Bosznia és Herzegovina költségére.

Mindenesetre nagyon szép Nikita fejedelemtől, hogy Sándor királyra mondott feiköszöntőjében határozottan hangsúlyozta, hogy Szerbia és Montenegro semmi esetre sem áhítozik idegen birtok után; de ez a nyilatkozat csak ugyanazt látszik hangsúlyozni, a mit az ultraradikális pártól már rég tudunk: hogy savanyu a szőlő, hogy mégis csak nagyon veszedelmes kaland lenne Ausztria-Magyarország ellen egy vakmerő boszniai vállalatba bocsátkozni. Aggasztónak a fogadtatás ünnepeiben csak az az egy dolog látszik, hogy a radikális pártnak sikerült Nikitát a radikális urak izlésének megfelelően beszéltetni a szerb néphez és ezzel az eljárással azokat az elemeket erősíteni és szaporítani, melyek az Obrenovics-házzal ellenséges lábón állnak. Sándor király barátai az egész eljárást aggasztónak találják és megfontolatlanak és általán abban a nézetben vannak, hogy itt ismét nagy csorba esett az uralkodóházon, melynek kiköszörüléséhez sok idő és fáradság fog kelleni.

A konzervativizmus a mostani kormány alatt folyton vesztit térben, és aggasztó a kérdés, hogy minő állapotban ér Szerbia annak a meredek lejtőnek lábához, melyre a szerb politika körülbelül két éve vaktában lépett.

Megyei közgyűlés.

Nagybeeskerek, július 2.

A rendkívüli közgyűlések alkalmából máskor sem jönnek be valami tömegesen, de az uborkaszegzen ülései pláne igen — hidegen hagyják a törvényhatósági bizottság tagjait.

Ma is csak „kicsi, de lelkes“ csapat foglalt helyet a zöld asztal körül, mely vita nélkül hozzájárult az állandó választmányban már ugyanis kellően megvitattott javaslatokhoz. Kivételt csakis a kikindai kórház orvosainak fizetése képezett, melyről egy félóránál tovább diskuráltak; a vita vége az volt, hogy a közgyűlés az állandó választmány szellemében határozott, mely finansziális okokból nem enged meg a fizetések felemelését.

A közgyűlésről alábbi tudósításunk számol be.

Jelen voltak: dr. Dellimanios Lajos alispán, br. Feilitzsch Berthold főjegyző, Rigó István, Filkovich Boldizsár, Szilágyi Albert,

Ternay Ferencz Szerény Ödön, Weiarich Vilmos, Zsiros Mihály, Molnár Sándor, Schira Károly, dr. Klein Mór dr. Brájer Lajos, Forster Imre, Bene Dezső, Zsiros Imre, Kovách Péter, Karácsonyi Andor, Balogh Károly, Lauka Gusztáv, Kayser Lajos, dr. Kuhn Lajos, Semsey Gyula, br. Hauser K., Beller István, Schindelmán Sándor, Sepsey Mihály, ifj. dr. Demkó Pál, Knoll János, Poroszkay Béla, Krumenacker Ferencz, Bogcha Márton, Kovách Agoston, dr. Plechl Szilárd, Dazsu Péter, Kajtár Jenő, Dadies Alajos, Birg Konrád, Bielek Antal, Szobotka Rezső, S. öllősy Kálmán, dr. Riesz Jakab, Steinitzer Géza, Vécsy István, Marton Andor, Végh Károly, Szmazsenka Ernő, dr. Holländer Mór, dr. Kiss János, Hadfy Döme, Isztrát Simon.

Rónay Jenő főispán a bizottsági tagok szívelyes éljenzése közben foglalja el 10 óraker az elnöki széket.

A megjelenteket üdvözölve, konstatálja, hogy az időközben befolyt és közgyűlési elintézését igénylő ügyek sokasága indította az alispán indítványára a mai gyűlés egybehívására. Szomorú kötelességet teljesít, midőn a vármegye egyik érdemében megöszült fia haláláról tesz említést: gróf Bethlen József, Torontál vármegyének volt érdeműs alispánja, kinek fia szintén a vármegye szolgálatában áll, elköltözött az élők sorából. Indítványozza, hogy a hátramaradt család a vármegye részvétele közölte. (Általános helyeslés.) Először főispán ezután bejelenti, hogy a június 8-iki díszfelvonulás alkalmával Torontál vármegye egy nagy kiterjedésének mint erkölcsi tekintélyének megfelelően jelent meg a király és az uralkodó család előtt, s büszkén mutathat rá arra, hogy Torontál vármegye itt az élők között volt. (Elnök helyeslése.) Ezek után a közgyűlést megnyitja.

A közgyűlés tárgyai közül a következőket említi meg:

A honvédelmi m. kir. miniszter leirata a vármegye közönsége által hozzá intézett felirattal kifejezett bizalmi nyilatkozat tárgyában. — A rendkívül meleg hangon tartott köszönő leirat tudomásul vétetett.

Pozsonyvármegye közönségének átírata az 1877. évi XX. t. cz. 29. §-ának módosítása ügyében az országgyűlési képviselőházzal intézett felirat támogatása iránt. — Miután a törvényhatóság a felirat intencióját nem tartja méltányosnak, egyszerűen tudomásul vétetett.

Főispán átírata a főszolgabírók által vezetendő nyilvántartások tárgyában. — A főszolgabírók 61 nyilvántartás vezetésére utasítottak.

Torontál megye főispánja közli ő császári és apostoli királyi felsége a legfelsőbb kabinettiródnak a felség személye körüli miniszterhez intézett közleménye szerint a vármegye és Nagy-Beeskerek város közönségének egy Bóka községeknek a millennium alkalmából bejelentet hódolatnyilváníttása iránti köszönő leiratát. — Tudomásul szolgál.

Alispán jelentése Theodorovics Milán melenczei és Predragovics Kristóf tarrasi jegyzők állásuk felcserélése tárgyában. — Az alispán eljárása tudomásul vétetett.

Államépítészeti hivatal betérjeszti a vármegye háza homlokzatán mutatózó nedves falrészek kiszáritására vonatkozó költségtervet. — A 143 frtnyi költség megszavaztatik.

Nagyszentmiklósi főszolgabíró betérjeszti Rozsu Matei és társa valkányi lakosoknak a bíró választása ellen beadott felebbezését. — Miután a főszolgabíró eljárása törvényes volt, a felebbezés elutasítottik.

Megyei számvéveség véleményes jelentése a melenczei 1878—1883. évi számadások tárgyában. — Tudomásul szolgál.

Csenei főszolgabíró betérjeszti Horvát-Klári község vasuti kölcsönére vonatkozó új kötvényát. — A 10,900 frtnyi kölcsönkötvény törvényhatósági záradékkal láttatik el.

Központi főszolgabíró betérjeszti Györgyevits Milán és társa perlaszi lakosoknak az előjáróság választása ellen beadott felebbezését. — A márcziusban megjett választás megsemmisítendő, de miután bíró és pénztárnok azóta lemondtak, sőt állásuk azóta be is töltetett, a törvényesen be nem töltött állásokra nézve új választás elrendelendő.

Antalfalvai főszolgabíró betérjeszti Gaity Lyuba és társa torontál-szigeti lakosoknak a községi végrehajtó választás ellen beadott felebbezését. — A választás jóváhagyatik.

N. kikindai főszolgabíró betérjeszti Magyar Padé képviselőtestületének a karlova szőregi vasútra megszavazott hozzájárulása ügyben hozott újabb határozatát. — A község azon határozata, mely szerint 12 frtot szavazott meg törzsrészevények ellenében, jóváhagyatott.

Pardányi főszolgabíró betérjeszti Becker Mátyás és társai új pécsi lakosoknak az ottani bírói választás ellen beadott felebbezését. — A választás megsemmisítettik és új választás elrendeltetik. Egyszermind utasítottik a főbíró, hogy Kremer Antal ellen, ki a bírói tisztelet elfogadni nem akarta, az eljárást megindítsa.

Magyar Czernya község kérelme ovodai célokra segély iránt. — A kidedovovai alpból 100 frt megszavaztatik.

Megyei ü yészég véleményes jelentése Szobotka Rezső m. kir. főnéreök és társai által ajánlott vármegyei telek vételára tárgyában. — Miután időközben Nagybeeskerek városa kijelentette, hogy a kérdéses területre refl-ktál, az ügy a legközelebbi közgyűlésig függőben tartatik.

N. Beeskerek város polgármestere betérjeszti a város képv. testületének az akapitányi állás be nem töltése tárgyában hozott határozatát és az ellen beadott felebbezését. — A képviselőtestület határozata feloldandó s a képviselőtestület utasítottik, hogy az akapitányi állást tölts be.

Alibunári főbíró betérjeszti Alibunár község képv. testületének a versecz-kubini h. é. vasut hozzájárulási költség fedezésére felveendő kölcsön tárgyában hozott határozatát. — Azon határozat, hogy a verseczi tekarékpénztárnál 36 ezer forintot 5 $\frac{3}{4}$ % ra felvesz, miután a községre igen előnyös, jóváhagyatik.

O Felsége leirata, melyben a vármegye Károly Lajos főherceg elhunytá alkalmából tolmácsolt részvételeért köszönetet mond, tudomásul vétetett.

Komárom szab. kir. város közönségének a Klapka szobor létesítéséhez segély iránti kérelme. — Tudomásul szolgál.

A nagykikindai kórház-bizottság betérjeszti az intézeti orvosok fizetésének leendő felemelése tárgyában hozott határozatát. — A kórházi bizottság a főorvos fizetését 1000 frtről 1500 ra, a másodikat pedig 620 ról 1000 frtra kívánja felemelni. Az állandó választmány tekintettel a máris mutatózó tetemes túlkiadásra nem ajánlja a kórházi bizottság javaslatát felterjesztésre.

Hadfy méltányossági okokból egyszerűen, Poroszkay Béla pedig pártolólág ajánlja felterjesztetni.

Molnár Sándor az áll. választmány javaslatát pártolja, mert attól tart, hogy a többi kórházak orvosai szintén fizetés-felemelésért fognak folyamodni.

Zsiros Mihály főszámvevő figyelmeszti a törvényhatóságot, hogy az orvosok fizetésének felemelése épen a szegény embereket sújtaná, mert a betegápolási költségeket kellene felemelni.

Dr. Dellimanios alispán hangsúlyozza, hogy a kikindai orvosok fizetése ugyanis magasabb mint a módosi és zombolyai orvosok dotációja. Ha megengednek az anyagi viszonyaink, szívesen hozzájárulna Hadfy indítványához, de azon az áron, hogy az ápolási költség megdrágítottassék, sem akarja az orvosok fizetését felemelni.

Rónay főispán összehasonlítja a kikindai kórház orvosainak helyzetét a beeskerekiekkel, mely összehasonlítás azt mutatja, hogy am azok sokkal előnyösebb poziczióban vannak. Javasolja, hogy alap híján az állandó választmány indítványát fogadtassék el.

A közgyűlés ily értelemben határoz.

A torontál megyei községi- és körjegyzők egyleti elnöksége betérjeszti hazánk ezeréves fennállásának emlékére az 1896. évi nyugdíjaztatásuk alkalmával háromszoros számítása tárgyában hozott határozatát. — Jóváhagyatott.

Pancsovai főszolgabíró betérjeszti Sztracsova község képviselőtestületének hazánk ezeréves fennállásának emlékére egy ezerforintos alapítvány létesítése tárgyában hozott határozatát. —

Az alap, melyet „Jablonszky-alapnak“ neveztek el, jóváhagyatott.

Pancsovai főbíró betérjeszti Hertelendyfalva község képviselőtestületének hazánk ezer éves fennállásának emlékére egy ezerforintos alapítvány létesítése tárgyában hozott határozatát. — Az alap, mely „Rónay-alap“ nevet visel, jóváhagyatott.

Nagybecskerek város polgármestere betérjeszti a város képviselőtestületének az ezredéves ünnepélyen miként leendő részvétel tárgyában hozott határozatát. — A hivatalnokoknak és tanítóknak megszavazott jutalmak jóváhagyatottak.

Nagykikinda városának azon határozata, melylyel egy menedékház felállítását határozta el, jóváhagyatott.

Nagybecskerek városának határozata, mely szerint a tűzkárosultak részére ezer forintot szavazott meg, megsemmisítettett.

A fehérkeresztegyelet Nagybecskereken felállítandó lelencháza javára 200 forint szavazott meg.

A közgyűlést holnap délelőtt 10 órakor folytatják.

Gróf Bethlen József.

— július 2.

Lapunk tegnapi számában már hírt adtunk arról, hogy Torontál vármegye volt alispánja, gróf Bethlen József Budapesten elhunyt.

Azon régi magyar gavallérok egyike költözött el benne az élők sorából, kik a mai korban mindig ritkábbak lesznek.

Gróf Bethlen József midőn tanulmányait befejezte, 1848 ik évben belépett a 2 ik számú (József) huszárezredbe és végigharcolta a szabadságharcot, melynek befejezte után egy drágonyos ezredbe soroztatott, mint köztisztviselő.

Miután onnan elbocsáttatott, gazdasággal foglalkozott és 1861. évben mint képviselő, az évi rövid országgyűlésen szerepelt s azután visszavonult a magánéletbe.

Házasságra lépett Leiningen Westenburg született Siffny Erzsébettel, néhai Leiningen Westenburg Károly tábornoknak, az 1849. évi október 6-án Aradon felakasztott vértanúnak özvegyével és ennek birtokára Törökbecsére jött, gazdasággal foglalkozván.

1867. évi szeptember havában megválasztott Torontál vármegye másodalispánjává és ezen minőségben — mint a bünyenyítő törvényszék elnöke — működött 1872. évi február haváig és ekkor ismét a magánéletbe vonult vissza.

1872. évi május havában ő felsége meglátogatta Torontált, melynek küldöttségét május 2-án Törökbecsén fogadta.

A küldöttséget Rónay Móricz akkori főispán vezette, a kivel egy kocsin ült Prick József akkori alispán.

Beodra előtt a legmagasabb töltésen megbokrosodtak a főispán lovai, a kocsit a töltésről leborult, a főispán könnyű sérüléseket szenvedett, Prick József azonban lábát törte és nyolcz napra reá meg is halt.

Megürülvén ilyképpen az alispáni szék, gróf Bethlen József megválasztott alispánnak és e tisztet másfél évig töltötte be. E tisztéről történt lemondása után kineveztetett a kormány által kataszteri igazgatónak, később kincstári jószágigazgatónak, s mint ilyen Temesvárott lakott.

Később mint kataszteri felügyelő Budapestre helyeztetett át, a hol mostanáig hivataloskodott.

Szeplőtlen jelleme, főúri finom modora, tántorithatlan hazaúsága csak tiszteletet, rokonszenvet és szeretetet gerjesztettek irányában a közönségben, melynek emlékében sokáig kiváló helyet foglalandó el.

Béke poraira!

—y.

Fölhívás

a tüzoltás körül magukat kitüntetett tüzoltók megjutalmazása céljából gyűjtés utján szervezendő alap létesítésére.

Jelige: Isten dicsőségére és felebarátunk védelmére egy mindnyájáért és mindnyáján egyért.

Ezeréves hazánknak ünnepe van. Milliók vágya tör a magasba csodálatra méltó kitartással s milliók törekvése összpontosul e gondolatban; legyen az ünnep magasztos; legyen emléke oly erős, hogy azt soha ne dönthesse le vihar.

Erős akarat művelhet csak csodákat; semmiségből nem növekszenek óriások.

Örök emléket csak nagy tettek emelhetnek; nagy tettek gyakorlásától pedig egy ezeréves nemzet nem riadhat vissza.

Nem riadnak vissza azok a milliók sem; hisz őseik is tetteikben valának nagyok;

Csak egyesült akarat emelhet az örök időkre számúra emléket; míg egyesek törekvése elenyészik az idők végtelenségében nyomtalanul.

Egyesek tömörülnek s milliók sietnek áldozatukkal hozzájárulni azon oltár emeléséhez, a melyen nyugodni fog közös kincs gyanánt a haza hírneve örök idők számára, ledönthetetlenül.

Hordjuk hát a követ egyesült erővel, hadd legyen az ünnep emléke minél erősebb, minél hatalmasabb.

Nem tagadhatja meg hozzájárulását a jó hazafi s bármily csekély áldozatot hoz is; nemes tette az emlék nagyságában marad örök.

Torontál vármegye tüzoltósága sem vonhatja ki magát a nemzeti ünnep megörökítése alól: építeni akar; egy emléket kíván beilleszteni a nagy oltár hatalmas oszlopába.

A millenniumi ünnep megörökítésére egy alapot óhajt létesíteni a tüzoltóság, a melyből az oltás körül magukat kitüntetett tüzoltók némi jutalomban részesülhetnek.

A tüzoltóság emberbaráti, nemes hivatást teljesít; öröklik mások vagyona és élete fölött.

Nemes tetteivel dus érdemeket szerez; életét teszi kockára a tüzoltó s oly önzetlenül cselekszi azt, hogy jutalmat sem kíván érte.

De az emberbaráti szeretet, a hála nem hagyhatja ezt jutalom nélkül.

Nem azért, hogy a nemes tettet díjazza, — hisz azt pénzzel megvásárolni nem lehet — hanem azért kívánatos az érdemek megjutalmazása, hogy ez által az elfogultak is némileg ösztönöztesse a nemes, önfelelődozó tettek véghezvitelére.

Buzdító szavakkal kell a gyengébbeket ösztönözni az erősebbek követésére. Alapot kell létesíteni, a melyből némi jutalmat nyernének az elismerésre méltó érdemek.

E cél körül összpontosul a Torontál vármegyei tüzoltóság törekvése: de mint-hogy saját erejéből megfelelő alapot nem teremthet, azért fordul a vármegye közönségéhez, azon nemes lelkekhez, a kiknek vagyona és élete felett épen ez a tüzoltóság öröklik legéberebben.

Nemes szív nem tagadhatja meg jótéteményét s az önfelelődozásért nem tagadhatja meg jutalmát a hálás lélek!

Alapot óhajt létesíteni a tüzoltóság és ezen tettel a szeretett főispánunk nevére „Rónay-alap“ néven a millennium emléket megörökíteni.

Midőn tehát a jótékony névben a nemes szívekhez fordulunk adományért; nem riadunk vissza a cél eredménytelenségétől és hálás köszönettel fogadunk bármily csekély összeget.

Miért is kérjük a szives gyűjtőket, hogy a begyűlt összeget Franz I. L. t. karékpénztári igazgatónak mint a megyei tüzoltó szövetség pénztárnokának nevére N.-Becserekre; a gyűjtőiket pedig még

eredménytelenség esetén is folyó évi augusztus hó 1-ig a módosi tüzoltóság elnökségének címére megküldeni sziveskedjenek.

Azon reményben, hogy a kitűzött eszme visszhangra fog találni minden nemes szívben s a cél megvalósításának előmozdítására törekedni fog minden jótékony kebel; azon reményben nyilváníttuk az adakozóknak bármily csekély adományért is hálás köszönetünket.

Koronázza tehát a kitűzött célt fényes siker!

A módosi önkéntes tüzoltó-egylet nevében:

bobdai dr. Gyertyánffy Jenő,
tüzoltó-egylet elnöke.

Demkó Belánszki Ferencz,
tüzoltó-egylet alelnöke.

körmenyi Kondoray László,
tüzoltó-egylet titkárja.

somorjai Horváth Zoltán,
tüzoltó-egylet főparancsnoka.

HIREK.

Tájékoztató.

Julius 6. Közigazgatási bizottság ülése.
Aug. 3. községi jegyzők kongresszusa.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; az első részére kedden és pénteken délután.

— **A orosz czári pár utiterve.** Az orosz czári pár európai utazásának tervét, mint Moszkvából jelentik, most már végleg megállapították. A czár és neje először királyunkat, mint a harmas szövetség legidősebb uralkodóját látogatja meg Bécsben. Innen szeptember 5-én vagy 6-án Berlinbe mennek a fejedelmi vendégek a nemzeti császár látogatására. A legutóbbi hírek szerint a czár sárgaságban szenved s így nem valószínű, hogy a sokszor módosított utitervet nem változtatják meg.

— **Névmagyarosítás.** Greilinger Frigyes, nagykikindai evang. tanító, ugy az ő, mint kiskoru Dezső nevű fia vezetéknevét belügyminiszteri engedéllyel „Geleji“re magyarosította.

— **A szegények menedékháza Nagy Kikindán,** mint onnan írják, tegnap megnyitott. Eddig 32 gyámoltásra szorult szegényt vettek fel. Az első ebéd, a mely rizslevesből és kenyérből állott, megjelentek a polgármester, a v. főjegyző s a városi tanács tagjai közül is többen. A polgármester felhasználta az alkalmat, hogy az elhelyezett szegényeket rendre, tisztaságra és békés együttélésre serkentse, a minek fejében méltányos, emberbaráti bánásmódot és ellátást helyezett számukra kilátásba.

— **Hymen.** Rózsá Imre dr. r. nőorvos városunk szülötte, július 4-én délután fél 6 órakor tartja esküvőjét a krisztinavárosi plébániatemplomban Niedermann Gyula dr. nak, a lipótmezei országos tébolyház igazgatójának leányával. Inezttl.

— **Ujságíró kiasasszony.** A „Debreczeni Hírlap“ nagy meglepetésben részesítette olvasóit. Valószínűleg a hírlapírói kongresszuson részt vett női hírlapírók hatása alatt szerződtette Simli Marikát, az ismert excentrikus kiasasszonyt s azt jelentette be olvasóinknak, hogy a kiasasszony mostantól fogva a lap rendes belmunkatársa.

— **Jégeső.** Az utóbbi napokban nagy jégeső volt a délvidéken. Különösen Krassó Szörény vármegyében dühöngött s egyes községek határában óriási károkat okozott. A gabona több helyen megdőlt; az ősziek még csak kielégítően állanak, de a tavasziak már többé nem jöhetnek helyre. Buza 8—10 mm. termést ígér.

— **A czápa.** Vártuk, s ime megjött. Megjött a fiamei czápa, a nyári szezon híven beköszöntő vendége, — tagja annak a szép gyűjteménynek, melyben amaz ismeretes tengeri kigyó viseli a doyen tiszttségét, s amelyhez a háromfejű borjú, a vigan röpkedő ollózott kaesák, a növényvilághól pedig a polgári uborka tartozik. A fiamei czápa tehát megjelent. Erről egészen autentikus hírt közöl a mindentudó könyvnyomatos, mely a következőket írja a nagy szezoneménnyről: Kadapago közelében a pénzügyörségi bárkához egy rendkívül nagy czápa közeledett. Az őrség két lövést tett rá s többször megsebzte. Mint-hogy a czápa sok vért vesztett, valószínűen nemsokára feltalálható lesz. — Mi is reméljük, hogy a czápa nemsokára feltalálható lesz. Sőt igen sokszor lesz feltalálható forró kánikulai napok hirszegény könyvnyomatosában.

én maga
sem kép
csunya
mindnyá
ha zivat
elriaszt
ősi nap
a lelkün
zal a ke
olyankor
léket ide
gyarásat
vezni, m
sugár, s
csillagok
hamar el
sötét fel
és megér
halálos ü
és meland
berekben
szik már
és viszi
változik
multból,
is, de leg
megszak
ben lubic
ber lábát,
val az i
a a the
tendőb n,
egymás
téli szám
nem látta
majd káni
természet
szeptembe
— U
igazgatás
lemügyi m
Bodrogh v
Zentai-sz
Ó-Kanizsa
váloztatt
— M
lehet meg
lehetne az
egyszer la
akárminél.
nak szabad
talan nincs
fakadásnak
cserele az
Hiszen még
mint akár
éves, pely
ügyetlenül
Ó bizony n
más ilyen
és gyönyör
Felveszi az
a a veszed
a másodvir
Teréhez, a
Az asszony
Kovács ura
boldog men
a ki szép t
mindketten
jut egy hoss
kezdve most
szinte leolv
második szer
avval a költ
Ó mer
Daru
Mért n
Hajnal
Mért n
A pae
Mért n
Az ifj
— Eltű
orvos, mint f
gel lakásáról
leendő prom
ment el, sem
Környezete a
esett áldozat
lentették elt ü

— **Ősz nyáron.** Bus az idő, bus vagyok én magam is, dalolja a költő, s valóban semmi sem képes annyira lehangolni az embert, mint a csunya időjárás. A tavaszt, május hónapot, mindnyájan szeretjük, de ki örüljön neki, ha zivatarokat hoz magával és szeszélyességével elriaszt mindenkit. Viszont lehetnek poétikus őszi napok, még az esőzés is jól esik olykor a lelkünknek, mert talán összhangzatban áll az azal a kedélyállapottal, a mi benne viharzik s olyankor fájna a napsugaras idő, mert más emléket idézne föl. Ezeknek tehát megvan a magyarázatuk, de minnek lehet az ilyen időt nevezni, mint a milyen a mostani! Sehol egy nap sugar, sehol egy barátságos mosoly az égen. A csillagok esténkiat még feltűnedeznek, de csak hamar eltakarja csillogásukat egy egy komor, sötét felhő. Azután semmi sem látszik az égből, és megerednek az égek csatornáit, hull a zápor, halálos őszi szürkéségbe burkolva az egész tájat és melancholikus gondolatokat támasztva az emberekben. A rossz kedv, lehangoltság úgy látszik már benne van a levegőben, magával hozza és viszi is magával az idő, a szerint, a mint változik s nekünk pedig eszünkbe jut minden a multból, szinte jól esik a szürkéség, habár fájt is, de legalább izgat. — A fürdőzés sasonja is megszokadt, kinek lenne ilyenkor kedve a vízben lubizkolni, hiszen megfogja a görcs az ember lábát, vagy ott fagy meg a Bögében. Egyszóval az idén a természet meg akarja csafolni azt a teoriát, hogy négy évszak van egy esztendőben, a melyek szabályosan következnek egymás után. Ez a szabályos nincs semerre. A télen számtalan tavaszi napunk volt; a tavaszt nem láttuk, hanem volt helyette egy kis ősz, majd kánikula; most, nyáron ősz van, s ha a természet következetes akar lenni, akkor már szeptemberben szánkázunk.

— **Uj állomás.** A m. kir. államvasutak igazgatóságának értesítése szerint a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter rendeletéből a Bács-Bodrogh vármegyei helyi érdekű vasutakon fekvő Zentai-szállások állomás neve „Karjad“ ra; — Ó-Kanizsaszállás állomás neve pedig „Orom“ ra változtatott.

— **Másodvirágzás.** Ha a virágnak sem lehet megtiltani, hogy kikeletkor nyíljék, hogyan lehetne az emberi szívnek, a mely pedig ha egyszer lángba borult, sokkal veszedelmesebb akárminél. Ki mondja azt, hogy csak a fiataloknak szabad szeretni? Hát az öregebbeknek talán nincs szívük, ők nem örülhetnek a virág fakadásnak, tavaszi madárszónak? Ni, kivel cserélne az öreg Kovács József Magyar-Páden. Hiszen még most is olyan délczag legény-ember, mint akárcsak hatvan év előtt, a mikor husz éves, pelyhedző-bajuszos kamasz léteére csak ügyetlenül mert botorkálni a szoknyák körül. Ő bizony nem érzi, hogy 80 év nyomja a vállát, más ilyenkor meggörnyedve ül a ház előtti padon és gyöngörködik az unokáiban, de ő mást tesz. Felveszi az ünneplő ruhát, kipödrí mégegyszer azt a veszedelmes morézszerű bajuszt és beállít a másodvirágzás gyümölcshöz: Barany Terézhez, a ki csak hat évvel fiatalabb mint ő. Az asszony házában készen áll már a násznép, Kovács uram is felpántlikazza magát és viszi a boldog menyasszonyt az anyakönyvvezető elé, a ki szép üdvözlő beszédet intéz hozzájuk, mire mindketten elmerengnek egy kissé, mert eszükbe jut egy hosszú élet, mely a kora gyermekéskétől kezdve mostanig tartott. A ki pedig látja őket, szinte leolvashatja az arcukról az ébredező második szerelem szavait, mintha ők is mondanák avval a költővel, ki oly remekül énekelte:

Ó mért oly későn, levelek hullása,
Daru távozása idején:
Mért nem találkoztam rózsanyiláskor,
Hajnalhasadáskor veled én.
Mért nem hallgattuk édes-kettesbe,
A pacsirtát lesbe, te meg én?
Mért nem találkoztunk a mámor, a vágyak,
Az ifjú álmak idején!

— **Eltűnt orvos.** Wilhelm Géza szigorló orvos, mint fővárosi levelezőnk írja, tegnap reggel lakásáról azzal távozott el, hogy doktorrá leendő promoveálására megy, de sem ide nem ment el, sem azóta vissza nem tért lakására. Környezete attól tart, hogy valami balesetnek esett áldozatul. A rendőrség, a melynél ma bejelentették eltűnését megindította a nyomozást.

— **Hírlapírói tanszék.** Hogy milyen nehéz és felelősségteljes, de egyszersmind magas szentes hivatása van a hírlapíróknak, azt ma már fölösleges fejtegetni, avagy bizonyítani. E kérdésnél sokkal fontosabb a másik: hogyan kellene képzett, dolgukat értő, lelkiismeretes hírlapírókat — ugyszólván — nevelni, olyanokat, a kiknek a hírlapírás pályájuk is legyen, a melyet megbecsülnék s a melynek komoly követelményeit komolyan teljesítik. Emlékeztünk még rá, hogy hivatásos hírlapírók kiképzésére az utóbbi években mozgalom indult meg, mely Franciaországban jutott legtovább, de eredményeket még eddig ott sem tud felmutatni. Az „Univers“ szerkesztője a liliei katolikus egyetemen tanszékot is nyitott a hírlapírás tanítására, de nem jutott tovább annak történeténél és a hírlapírás kiváló képviselőinél. Arról azonban, hogy hogyan lesz valaki hírlapíróvá, hogyan kell ezt vezetni, oktatni teendőiben járatosnak, ügyessé tenni, nincs senki, a ki receptet irt volna. No mert mindez az egyéniségtől s az illető természetétől függ. Jól mondja az „Observatore Romano“, hogy a mint „poeta nascitur“, úgy kell az igazi újságíróknak is születnie. A mai hírlap-irodalom munkásai olyanok a maguk nemében, mint a rögtönzők a költészet terén. Hasztalan keressük a hírlapíró típusát, mert a hírlapírónál nemcsak képzettséget, szakértelmet, hanem jellemet, fegyelmelzetséget, lélekjelenlétet is kell keresni.

Irodalom és művészet.

* Az „Uj idők“ legutóbbi száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Második szerelem, Herczeg regénye. — Kassa, dr. Jókai Mórtól. — Galathea kutyája, novella, írta Békefi Antal. — Elv, társadalmi vezércikk Balogh Páltól. — Licza mamája, elbeszélés, írta Szombatos Aladár. — Irodalom, Képeink, Művészet, Mindenféle. Szerk. úz. Zug. Turgenyev regénye. — Képek: Öt kép a Kassa című cikkekhez. Két kép a díszmenetből. — Az új műcsarnok. — Kronavetter. — A két fakir. — Göre Gábor bíró ur beszámolója.

* Papp Andor nagyszentmiklósi fiatal író a „Szív világából“ cím alatt 10 elbeszéléseire előfizetési felhívást bocsátott ki. A kötet előfizetési ára 1 frt, megjelenési ideje szeptember elseje. Papp Andor tehetséges fiatal ember s mint ilyen szép sikert várunk tőle. Ajánljuk az elbeszélés kötet megszerzését olvasóinknak. Az előfizetési összeget a szerző címére, Nagyszentmiklósról kell küldeni.

Legujabb hírek.

A bécsi demokraták adománya.

Budapest, július 1. A bécsi demokraták vezére Kronavetter Ferdinánd dr. a maga és párttársai nevében a budapesti demokrata körnek 300 forintot adott át meleghangn levél kíséretében.

Hivatalos vandalizmus Szerbiában.

Belgrád, július 1. Az Odjek jelenti, hogy a kormány a hajdútvény alapján újabban 15.000 lakossal bíró hét falut fog leromboltatni.

Hó juniasban.

Budapest, július hó 1. Liptó-Szent-Miklósról írják, hogy Liptó megye északi részén tegnapi virradóra hó esett. A hegylanczokat egész erdőövig hávelykvastagságú hó borította be. A levegő annyira leült, hogy az emberek futni voltak kénytelenek és téli ruhát öltöttek.

Drágul a szivar.

Budapest, július 1. A Dohányárusok Közlönye írja: Ez év végétől a Regalitás és Britanika szivarok árát a pénzügyminiszterium föl fogja emeli. A kilencz kros Regalitásnak 10 kr, a hét kros Britanikának pedig 8 kr lesz az ára. A mostani Britanika helyett pedig egy új fajta hét krajczáros szivart fognak áruba bocsátani.

Táviratok.

A király.

Budapest, július 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ischlből jelentik: Ferencz József király a legjobb egészségben ide érkezett.

Horvátok a kiállításon.

Budapest, július 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma reggel 8 órakor érkezett meg Horvátországból a kirándulók harmadik, 1300 tagból álló csoportja Pejacsevics Tódor gróf főispán vezetésével. Megérkezésüket ezekre menő előkelő közönség várta, a mely lelkesen megéljenzte horvát testvéreinket. Az érkezőket Schmidt kiállítási igazgató fogadta üdvözlő beszéddel, melynek végén így szólt: Éljenek horvát testvéreink, erősödjék közöttünk a nemzeti összetartozás érzete. (Hosszantartó zsvió kiállítás.)

Pejacsevics gróf főispán válaszában hangsúlyozta, hogy örömmel jöttek a magyar fővárosba, mely ország koronájának fénye Horvátországot is bevilágítja. Éljenek magyar testvéreink!

A vendégek ezután a kiállítás területére indultak, hol a legnagyobb elismeréssel szölk a magyar vendégszeretetről.

Tanügyi kongresszus.

Budapest, július 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma kezdődött meg a tanügyi kongresszus. Ezt megelőzőleg az országos középiskolai tanáregyesület tartotta az ünnepélyek csarnokában kis gyűlését Beöthy Zsolt elnöke alatt.

— Mi — ugymond az elnök megnyitó beszédjében — elődeink utját követve az új idők követelményeinek megfelelően megerősíteni, de egyúttal terjeszteni is igyekszünk a szellemi vívmányokat. Kívánom, hogy mindig tüzhelye legyen ideális törekvéseinknek ezen egyesület, melynek új szervezete ma lép életbe.

Zsilinszky államtitkár meleghangu beszédében biztosítja az egyesületet a kormány érdeklődéséről.

VASUT-ÜGYEK.

Magyar kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A m. kir. államvasutak Kassa állomásán az 1896. évi december hó 31-til megüresedő vendéglői üzletnek ugyanazon időponttól számított három évi időtartamra leendő bérlete iránt, azaz 1899. évi december hó 31-ik napjáig ezen nyilvános ajánlati tárgyalás hirdetik.

Az 50 kros bélyeggel és „Ajánlat a m. kir. államvasutak Kassa állomásán levő vendéglői üzletére 14633. számhoz.“ felirattal ellátott — hermetikusan zárt és lepecsételt, nemkülönben a kellő okmányokkal felszerelt ajánlatok az 1896. évi október hó 1-ő napja déli 12 óráig a m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége titkári hivatalához posta útján térti vevény mellett — nyujtandók be. Bónatpénz fejében pedig 100 frt, azaz egyez az o. é. frt készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírban — a nevezett üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál Miskolcon az 1896. évi szeptember hó 30-ik napja déli 12 óráig betevendő.

A vendéglői bérletre vonatkozó feltételek, a nevezett üzletvezetőség III. forgalmi és keresk. osztályában (II. emelet) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők; miért is az ajánlattevők-til feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik, s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőnek elfogadják.

A feltételektől eltérő, vagy a kitűzött határidőn túl beérkező ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A m. kir. államvasutak miskolci üzletvezetősége fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlott bérösszegre szabadon választhasson.

Miskolcz, 1896. június hó 19-én.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

H i r d e t é s e k.

Egy a jegyzői teendőknél, de főleg az adóügyekben teljesen jártas

segédre

van szükségem. Évi fizetése 240 frt, élelmezés és lakás (ágynemű és mosáson kívül), az anyakönyvvezető helyettesi teendők végzéseért 20 frt évi tiszteletdíj. Szorgalmához képest 1-2 havi próbaidő után évi fizetése 300 frtra emeltetik. A fizetés előleges havi részletekben a község pénztárából lesz felelhető. Az állás 1896. évi július hó 1-ével elfoglalandó. Ez állást elnyerni óhajtok szabályszerűleg felszerelt folyamodványaimat a „Kanaki Jegyzőséghez” czimezve fenti hatóságig beadhatják.

16-33

4069. szám 1896.

Pancsovai főszolgabírósgától.

Pályázati hirdetmény.

A megüresedett Dolova községi orvosi állásra ezennel pályázat nyitattik.

Ezen állással 1000 frt évi fizetés, 30 kr nappali látogatási díj és 150 frt lakbér vagy szabad lakás élvezete van egybekötve.

Felhívatom mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtok, hogy elméleti képzettségüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a pancsovai járás főszolgabírósgához folyó évi július hó 19-ig küldje be.

A választás folyó évi július hó 20-án fog Dolova község házában megejtetni.

Pancsován 1896. évi június hó 22-én.

Jabionszky Miklós
főszolgabíró.

607-2.2

26793. szám. 1896.

Pályázat.

Torontálmegye alispánja részéről közhírré tétetik, hogy a Szervinátz-féle alpnál egy évenkénti 150 frtos ösztöndíj élvezete üresedésbe jött.

Ezen ösztöndíj egyedül és kizárólag szegény állapotú gör. kel. hitvallású szerb nemzetiségű, jó erkölcsű és kitűnő előmeneteli gymnázialis tanulónak adományozható.

Megjegyeztetik, hogy a ki már egyszer az ösztöndíjat elnyeri, nemcsak a gymnáziumi tanulmányai idejében, hanem a magasabb tanintézetekben is élvezi.

Felhívatom ennél fogva mindazok, kik ezen ösztöndíjat elnyerni óhajtok, hogy a fentieket igazoló szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám folyó évi augusztus hó 20-ig nyujtsák be.

N. Beeskereken, 1896. évi június hó 23-án.

Alispán távol:
Br. Feilitzsch,
m. főjegyző.

604-3.3

(Utánnomás nem díjazatik.)

1316. szám I. 1896.

Tarras község előjárósága.

Árverési hirdetmény.

Tarras község tulajdonát képező vadászati joga a község ház tanácstermében f. évi július hó 15-én d. e. 10 órakor tartandó nyilvános árverésen hat egymásután következő évre azaz 1896. évi augusztus hó 1-től 1902. évi július hó 31-ig terjedő időre a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe fog adatni.

Az árverelni szándékozók felhívatom, hogy a kitűzött záros határidőben személyesen, vagy megbizottaik által megjelenjenek, vagy zárt ajánlataikat a község előjáróságánál az árverési napon d. e. 9 óráig

mutassák be, később érkező, vagy utóajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a jegyzői irodában betekintheők.

Tarrason 1896. évi június hó 25-én.

614-3.2

A község előjárósága.

Árlejtési hirdetmény.

Torontál-Petrovoszellő község (alibunári járás) törvényhatósági jóváhagyás alá terjesztett s ennek f. évi július hó 2-án megtartandó közgyűlésében elayerendő jóváhagyása reményében hozott 39/896. számú képviselőtestületi határozat folytán, a meglévő községi iskolaépület országúti szárnya 40 méter hosszában kiépítetik s az iskolaudvarban iskolaszolgálat emeltetik.

Ezen építési munkát (anyaggal együttes) biztosítása végett az árlejtés folyó évi július hó 9-ik napjának d. e. 10 órája Petrovoszellő község házában kitűzetik, melyre az árlejtésen részt venni kívánó szakemberek azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a 12500 forintban előirányzott összeg 10%-át készpénzben vagy óvadékos értékpapírokban és pedig szóbeli leg árlejtők az árlejtést vezető kezéhez, a zárt ajánlat tevők pedig azt ajánlatukhoz mellékelni tartoznak.

Utóajánlatok figyelembe nem vétetnek.

A vonatkozó építési- és költségterv a szokásos időben a jegyzői irodában betekintheők.

Kelt Torontál-Petrovoszellőn, 1896. évi június hó 25-én.

Knoll,
jegyző.

616-3.3

Szekesán,
bíró.

621-1.1

Rankovits István,
kir. bir. végrehajtó.

641., 804., 10., 304., 342. sz. b. v. 1895/6.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a törökbecsei tekintetes kir. járásbírósg 6944., 6946., 837., 2059., 2380. polg. 1895/6. számú végzése által Schatz M. szegedi, Bruszt J. és fia budapesti, Deutsch Mátyás szolnoki, Blayer A. nagylaki és Kozmos budapesti cégek végrehajtatók javára Szalai Vilmos és Viola törökbecsei lakosok ellen 107 frt, 152 frt, 51 frt, 490 frt, 46 frt 20 kr tőke, ennek 1894/5. év IX/19., VI/30., VII/9., X/26. I/1. napjától járó 6% kamatai, s eddig összesen 29 frt 15 kr, 30 frt 15 kr, 69 frt 35 kr, 38 frt 75 kr, és 35 frt 06 kr perkiöltég erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le- és felülfoglalt és 431 frtra becsült kf. butorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 2380. polg. 1896. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis T. Becsén alperesek lakásán leendő eszközésére 1896. évi július hó 8-ik napjának d. u. 4 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt T. Becsén, 1896. évi május hó 24. napján.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszor ellentáll az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító, bedörzsölésként alkalmazhatók készvényél, csúznál, tagzaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártó Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszor, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten.

• Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utárat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és tarse, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

340-3228

Köbányai Királysör főraktára

HIRTENSTEIN M. Nagybecskerek.

Van szerencsém a m. t. közönségnek tudtára adni, hogy az általánosan kitűnőnek elismert

KÖBÁNYAI KIRÁLYSÖR FŐRAKTÁRÁT

Nagybecskerek város és vidéke részére átvetttem.

A külön e célra épített sörpincze által azon előnyös helyzetben vagyok, hogy mindenkor bármelyik sörből kitűnő friss itallal szolgálhatok, amiről a m. t. fogyasztó közönség egy próbarendeléssel leginkább meggyőződhetik.

Megrendelések hordósorra vagy legalább 50 palaczkra irodámban (Vukov-féle ház, a „Korona” mellett, Telefon 76 sz.) vagy a pinczeben (Temesvári-utca, Telefon 103. sz.) elfogadtnak és pontosan eszközöltetnek, — míg a kisebb mennyiségbeni palaczkok eladása az ujonnan berendezett sörcsarnokban (Fötér, Bauer-féle ház) jutányos áron eszközöltetik.

Kiváló tisztelettel

HIRTENSTEIN M.

40-52.32